

Економіка та управління національним господарством

УДК 338.45.01
JEL E61, F43, L50

І. І. Пасінович, О. А. Сич

Індустріальна політика як драйвер економічного зростання: досвід країн-членів Європейського Союзу для України

Проаналізовано досвід реформування промислової політики країн-членів ЄС на шляху до сталого економічного розвитку. На основі проведеного аналізу окреслено пріоритетні сфери розвитку промисловості України: транспортне, аерокосмічне, енергетичне машинобудування, виробництво обладнання для альтернативної енергетики, зокрема нові матеріали й накопичувачі енергії; виробництво озброєння, військової і спеціальної техніки; інформаційно-комунікаційні технології. Розраховано таксономічний показник розвитку України, порівняно з Польщею та Німеччиною у 2007 р. і 2017 р., оцінено еталонну точку та відставання України від її показників. Виявлено, що забезпечення економічного зростання в Україні можливе лише за рахунок розвитку диверсифікованої та високотехнологічної промисловості, насамперед обробної. Деіндустріалізація, яка має місце в Україні останніми роками, гальмує вихід на траєкторію стабільного і тривалого зростання.

Ключові слова: економічне зростання, промислова політика, індустріалізація, деіндустріалізація, країни-члени ЄС, таксономічний показник розвитку.

Постановка проблеми. Основне завдання, що стоїть зараз перед Україною, це максимальна реалізація потенціалу економічного зростання. Після різкого падіння економіки (як свідчать статистичні дані та окремі дослідники, за 2014-2015 рр. Україна втратила 16% своєї економіки) сьогодні перед Україною стоїть завдання вийти на стійкі темпи розвитку – щонайменше 4-5% зростання реального ВВП на рік.

Економічне зростання – процес складний і багатоаспектний, він не може відбуватись спонтанно і хаотично, а має реалізовуватись системно і зі стратегічним баченням. Тому Україні необхідно усвідомити світові тенденції та перейти від «траєкторії переслідування» до «руху на випередження», що базується на реалізації національних стратегічних інтересів, використанні ресурсного потенціалу та конкурентних переваг.

До загальносвітових об'єктивних тенденцій належать глобалізація, перехід до постіндустріального суспільства, проникнення інформаційних технологій в усі сфери економіки та суспільного життя, перетворення науки і знань на найважливіший ресурс і продуктивну силу.

Крім високих темпів економічного зростання, не менш важливо трансформувати його результати в покращення добробуту людей, оскільки саме людина, її добробут і благополуччя має стати основною метою економічного зростання та критерієм розвитку держави. Рушійною силою, «драйвером» економічного зростання має стати відновлення промислового потенціалу України, враховуючи досвід країн-членів ЄС і глобалізаційні процеси у світі.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження проблем і перспектив промислової політики України здійснено в працях науковців О. І. Амоші, В. П. Вишневецького, Л. О. Збаразької, Б. М. Данилишина [1; 3; 4]. Вітчизняні та зарубіжні автори О. Коваль, А. Гіршвельд, О. Саліхова, Д. Павлютс, Д. Родрік [2; 5-8] наголошують на успішних практиках нової індустріалізації в Європі та світі. Для аналізу показників структури та динаміки розвитку промисловості

© І. І. Пасінович, О. А. Сич, 2019.

використано дані офіційної статистики [9-10] та Світового банку [11]. Однак погляди теоретиків і практиків на подальший розвиток промисловості України розходяться, що актуалізує подальші дослідження у цій сфері.

Мета статті – сформулювати теоретико-прикладні засади індустріальної політики України на основі аналізу досвіду європейських держав з точки зору структурних реформ на шляху до економічного зростання.

Основні результати дослідження. Зростання ВВП в Україні серед держав з централізовано-плановими економіками за останні 25 років було найповільнішим. У 1995-2000 рр. Болгарія та Румунія мали нульовий відсоток приросту ВВП на одну особу населення. На початку століття вони розпочали реформи, і в 2000-2015 рр. темпи приросту ВВП на одну особу населення досягли 4%. За період змін в напрямі ринку і економічної свободи у цих країнах дохід їх громадян збільшився удвічі [11].

Польща за час ринкових реформ і до вступу в ЄС у 2004 р. здійснила прогресивні структурні реформи, що дозволило їй звести частку аграрного виробництва, промисловості і сфери послуг у ВВП до показників, притаманних розвинутим індустріальним країнам Європи.

Німеччина країна, яка посідає друге місце в Європі з виробництва сільськогосподарської продукції після Франції. Понад третину території Німеччини зайнято сільським господарством. Водночас у структурі ВВП частка сільського господарства становить менше 1% (табл. 1). Останніми роками Німеччина активно розвиває власну промисловість сучасну, роботизовану, цифрову, інтелектуальну, орієнтуючись на вимоги четвертої промислової революції і впроваджуючи у виробництво досягнення НТП.

Подібні тенденції мають місце і в постсоціалістичних країнах, які перебувають у тренді економічного зростання завдяки диверсифікованій промисловій структурі.

У 2008-2010 рр. Латвія потерпіла від глобальної фінансової кризи, але економіці вдалось вийти з неї та забезпечити зростання близько 5% на рік. З кінця 2013 р. у країні почалось стійке економічне зростання упродовж наступних років обсяги промислового виробництва та експорту зростали на 20-30% щорічно.

Передумови зростання створили латвійські підприємства, які переорієнтували виробництво на експорт і почали поступово завойовувати зовнішні ринки. Уряд Латвії активно сприяв експортерам, використовуючи комплекс інструментів підтримки бізнесу, наприклад, фінансові інструменти (гранти на модернізація обладнання), також був створений експортно-імпортерний банк. Основою економічного відновлення в Латвії стала базова індустрія – деревообробна промисловість, завдяки якій країна отримала валютні надходження.

У Латвії здійснили реструктуризацію економіки, реалізовувалися великі програми з переобладнання промисловості, зокрема деревообробної, металообробної, харчової. На це залучалися дешеві або безкоштовні гранти від структурних фондів ЄС. Уряд сприяв розвитку людського капіталу, стимулював проведення і комерціалізацію наукових розробок, венчурне фінансування [2].

Словаччині вдалось активізувати економічне зростання насамперед завдяки створенню потужного сектору автомобілебудівної промисловості, сьогодні саме у цій країні виробляється найбільше автомобілів на одну особу населення. Це при тому, що до 1990 р. автомобільна промисловість у Словаччині не була розвинена взагалі. У цій країні, у якій всього п'ять мільйонів жителів, розмістили свої заводи Hyundai, Kia, Peugeot-Citroen, Volkswagen Group. У

Словаччині складають і випускають кузови для Audi Q7, Volkswagen Touareg та Porsche Cayenne, а з 2014 р. на заводі в Братиславі почали випускати Bentley. У Словаччині функціонують понад 10 технологічних парків, у яких виробникам створено сприятливий інвестиційний клімат: податкові пільги, готові майданчики для будівництва заводів, максимально спрощені дозвільні процедури [5].

У свій час різні країни світу здійснили швидкий економічний прорив завдяки покращенню технологічності структури матеріального виробництва, надавши перевагу диверсифікованій переробній промисловості при зменшенні частки сільського господарства. Зокрема, пост-маршалівські держави Західної Європи у 50-60-х рр. ХХ ст., Туреччина – у 2000-2007 рр., Китай – у 2000-2007 рр., Південна Корея – в 1965-1980 рр., Сінгапур – у 1965-1980 рр. Темпи зростання ВВП досягали в цих країнах у середньому 10% на рік, а тривалість фаз росту становила 15-20 і більше років.

Отже, те саме має здійснити й Україна, застосувавши концентровану політику структурного оновлення промисловості, яка б, зокрема, радикально підвищила її спроможність до глибокої переробки місцевої сировини.

Передчасна деіндустріалізація, що мала місце в Україні, спричинила не лише втрату промислових потужностей і відтік кваліфікованих працівників. Показники, що відображають роль промисловості у ВВП держави, включають частку промислового виробництва у загальному обсязі випуску, у валовій доданій вартості, частку зайнятих у промисловості. Від початку періоду незалежності Української держави спостерігалось стрімке падіння частки промисловості у ВВП, як і самого ВВП у доларовому еквіваленті (табл. 1).

Таблиця 1
Основні макроекономічні показники України, Польщі й Німеччини у 1990-2017 рр. [11]

Показники	1990 р.			2000 р.			2010 р.			2017 р.		
	Україна	Польща	Німеччина	Україна	Польща	Німеччина	Україна	Польща	Німеччина	Україна	Польща	Німеччина
ВВП, млрд дол. США	81,4	65,9	1764,9	31,2	171,8	1949,9	136,0	479,2	3417,0	112,1	526,4	3677,4
Щорічний приріст ВВП, %	-6,3	-7,0	5,3	5,9	4,6	3,0	3,8	3,6	4,1	2,5	4,8	2,2
Інфляція, (щорічний дефлятор ВВП), %	16,3	55,3	3,4	23,1	6,1	-0,4	13,9	1,7	0,8	22,0	2,0	1,5
Частка аграрного виробництва у ВВП, %	24	-	1	14	3	1	7	3	1	10	3	1
Частка промисловості у ВВП, %	43	-	34	31	29	28	26	29	27	24	29	28

Так, у 1990 р. при ВВП у 81,4 млрд дол. США промисловість становила 43% ВВП, а у 2000 р. відбулось різке падіння ВВП до 31,2 млрд дол. США та до 31% відповідно. Однак при тенденції зростання ВВП у наступному десятилітті – до 136 млрд дол. США у 2010 р. і наступного зниження до 112 млрд дол. США у 2017 р., частка промисловості продовжувала падати – до 26% та 24% відповідно. На рис. 1 зображено тенденцію у названих показниках для України за останнє десятиріччя.

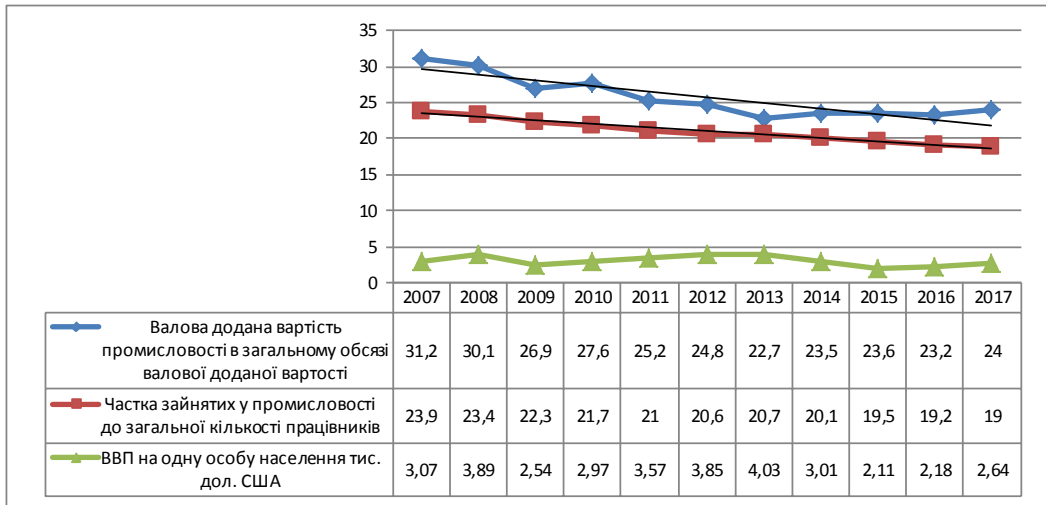

Рис. 1. Динаміка показників ролі промисловості в економіці України
Побудовано авторами на основі [9-10].

За період з 2007 по 2017 рр. спостерігаємо негативну тенденцію та падіння усіх відносних показників, що свідчить про продовження деіндустріалізації. Окрім того, спостерігається значний ступінь кореляції поміж ВВП на одну особу населення та станом промисловості – зі зменшенням обсягів промислового виробництва знижується добробут населення. Отже, економіка України продовжує перехід до економіки послуг, не досягнувши піку розвитку свого промислового потенціалу. Негативний вплив на промисловість мала активізація міжнародної торгівлі та глобалізаційні процеси, оскільки галузь виявилась неконкурентною на світовому ринку та зосереджувалась на експорті сировини та напівфабрикатів за зниженими цінами.

Передчасна деіндустріалізація [6] спричинила як економічні, так і соціально-політичні наслідки. Передусім промисловість була і залишається «драйвером» економічного зростання, а її скорочення призводить до суттєвих втрат у ВВП. По-друге, промислове середовище сприяє розвитку та впровадженню інновацій, появі висококваліфікованих працівників, а отже, суспільного прошарку, що чинить суттєвий вплив на процеси демократизації суспільства. Скорочення промислового виробництва в Україні відобразилось не лише на падінні ВВП, але і на зниженні якості кадрового потенціалу, масового «переходу» у сферу послуг або трудову міграцію найбільш кваліфікованого та економічно активного населення. Тому вважаємо за необхідне наголосити на перегляді доктрини економічного розвитку держави задля відновлення її промислової складової.

Основною структурною проблемою національної економіки, що гальмує її розвиток, є слабкий інноваційний потенціал промисловості, низька активність промислових підприємств у сфері створення і запровадження інновацій не дозволяє країні наблизитися до лідерів інноваційного розвитку [12].

Протягом 10-ти років частка інноваційних підприємств у промисловості не перевищує 20%, тоді як у ЄС цей показник не менший за 50%. Іншими словами, протягом 2007-2017 рр. частка неінноваційних підприємств складає 80%. Високі витрати, нестача фінансових ресурсів, обмеженість доступних кредитів разом з відсутністю державної підтримки гальмують інноваційну діяльність у промисловості. Водночас у загальному обсязі інноваційних витрат 70% спрямовується на придбання машин, обладнання і програмного забезпечення, 15% – на виконання внутрішніх R&D, 9,1% – на фінансування зовнішніх досліджень. Таким чином, підприємства освоюють нові технології, переважно імпортуючи інвестиційні товари, а не здійснюючи чи удосконалюючи процеси і продукти [3; 4].

Основи реалізації промислової політики Європейського Союзу закладені ще у Договорі про функціонування ЄС 1957 р. Водночас європейські країни формували основи економічного розвитку під впливом ідей побудови постіндустріального суспільства з акцентом на послуги, зокрема високотехнологічні. Ігнорування пріоритетності промислового розвитку спричинило втрату позицій європейських країн на світових товарних ринках з новими індустріальними країнами.

Щоб виправити ситуацію, Європейська Комісія звертається до членів Євроспільноти визнати центральну роль промисловості у створенні робочих місць й економічному зростанні та у 2010-2012 рр., формулює головні пріоритети промислової політики Євросони й розробляє відповідні рекомендації для її членів, серед них «Промислова політика: зміцнення конкурентоспроможності», «Сильна європейська промисловість для зростання і відродження економіки».

Головний меседж сильна й модернізована промислова база як основа економічної сили Європи міститься у статті «Нова індустріальна політика Європи». Його підтримали міністри п'яти країн-членів ЄС – Іспанії, Португалії, Італії, Франції, Німеччини.

У документі «До європейського промислового ренесансу», що презентувала Європейська комісія в 2014 р., відзначено, що до 2020 р. Європа має збільшити частку промисловості у ВВП з теперішніх 15% до 20%.

В Україні функції формування і реалізації промислової політики покладені на Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Питання інновацій перебувають у колі компетенції Міністерства освіти і науки. Наприкінці 2016 р. було створено Національний комітет з промислового розвитку. Ціль Комітету – сприяти налагодженню діалогу щодо напрямів розвитку промисловості країни.

Як зазначає низка авторів [8], в Україні визріла необхідність у створенні Міністерства промислово-інноваційного розвитку (Мінпромінновацій) якісно нового, багатофункціонального органу державного управління індустрією, здатного поєднувати інструменти промислової, технологічної та інноваційної політики з політикою у сфері освіти і людських ресурсів у цілях підвищення конкурентоспроможності і досягнення першості на ринку. Саме Мінпромінновацій має змінити систему адміністрування промисловим розвитком країни.

За індексом глобальної конкурентоспроможності у 2018 р. (GCI) Україна перебувала на 61-му місці, а у 2007 р. ми посідали 52-гу позицію. Якщо до

2013 р. Всесвітній економічний форум за результатами GCI відносив Україну до країн другої стадії розвитку – «орієнтовані на ефективність», то в останньому Звіті про глобальну конкурентоспроможність 2017-2018 рр. Україна вже перебувала на півсходинки нижче, що свідчить про повернення до першої стадії – «факторно орієнтовані» та віддалення від третьої – «орієнтованої на інновації». У 2015 р. у Глобальному індексі інновацій Україна посідала 33 місце, а в 2018 р. – спустилась на 46 місце.

Як позитивну тенденцію варто відзначити, що в бюджеті України на 2018 р. вперше виділено 300 млн грн на реалізацію проектів у межах програми «Державна підтримка технологічних інновацій для розвитку промисловості». Державна підтримка буде надаватись для посилення інноваційного потенціалу промислових підприємств у формі співфінансування реалізації проектів і / або часткової компенсації процентів за кредитами, які залучають виробники для реалізації проектів.

Щоб оцінити тенденції у структурі ВВП України та їх вплив на економічне зростання, здійснено низку розрахунків. Для зіставлення одиниць статистичної сукупності (у цьому випадку трьох держав – Німеччини, Польщі та України на основі даних табл. 1) та їх упорядкування використано таксономічний показник рівня розвитку (показник Е. Хельвінга). Цей показник становить собою синтетичну величину, яка є рівнодіючою всіх ознак, що характеризують кожну державу. Таксономічний показник рівня розвитку держави визначає її відносну позицію у статистичній сукупності та обчислюється через відстань від одиниці статистичної сукупності до вибраної бази порівняння (еталонної

Таблиця 2

Розрахункова таблиця оцінки таксономічного показника розвитку

Показники	Середнє значення	Середньоквадратичне відхилення	Стандартизоване значення		
			Польща	Україна	Німеччина
<i>2000 рік</i>					
ВВП, млрд дол. США	717,7	1069,474	-0,510	-0,641	1,152
Щорічний приріст ВВП, %	4,5	1,452	0,068	0,963	-1,032
Інфляція (щорічний дефлятор ВВП), %	9,6	12,134	-0,288	1,112	-0,824
Частка аграрного виробництва у ВВП, %	6	7	-0,428	1,142	-0,714
Частка промисловості у ВВП, %	29,333	1,527	-0,218	1,091	-0,872
Відстань до еталону	2,801	0,425	2,376	3,227	2,800
Таксономічний показник розвитку (рейтинг)	-	-	0,650 (1)	0,883 (3)	0,766 (2)
<i>2017 рік</i>					
ВВП, млрд дол. США	1438,686	1949,853	-0,467	-0,680	1,148
Щорічний приріст ВВП, %	3,166	1,422	1,148	-0,468	-0,679
Інфляція (щорічний дефлятор ВВП), %	8,5	11,694	-0,555	1,154	-0,598
Частка аграрного виробництва у ВВП, %	4,666	4,725	-0,352	1,128	-0,775
Частка промисловості у ВВП, %	27	2,645	0,755	-1,133	0,377
Відстань до еталону	2,521	1,308	1,670	4,028	1,866
Таксономічний показник розвитку (рейтинг)	-	-	0,325 (1)	0,783 (3)	0,363 (2)

Розраховано авторами.

точки). Чим меншим є значення таксономічного показника розвитку, тим ближче вона перебуває до еталону. Визначено, що показники розмір ВВП, темп зростання ВВП, частка промислового виробництва належать до стимуляторів, а рівень інфляції та частка сільського господарства у ВВП – до дестимуляторів в оцінці рівня розвитку. Для аналізу обрано показники 2000 р. та 2017 р.

Для кожного показника обчислено середні значення і середні квадратичні відхилення, після чого отримано матрицю стандартизованих значень (табл. 2).

Встановлено координати еталонної точки Z :

$$Z_{2000} = (1,152; 0,963; -0,824; -0,714; 1,091),$$

$$Z_{2017} = (1,148; 1,148; -0,598; -0,758; 0,755).$$

Обчислено відстань від кожної одиниці спостереження до еталонної точки та визначено таксономічний показник розвитку. Відповідні розрахунки проведено для обох періодів, які дозволи зробити такі висновки:

- найближче до еталону у 2000 р. перебуває Польща (показник 0,650), хоча Україна демонструвала в цей час найвищі темпи зростання та частки промисловості у ВВП;
- у 2017 р. зростає розрив – Україна поступається обом державам (що мають близькі до еталону показники 0,325 та 0,363) через зниження темпів економічного зростання та зменшення частки промислового виробництва на тлі інфляційних явищ.

Порівнюючи Україну з деякими постсоціалістичними країнами, такими як Словаччина чи Латвія, слід врахувати, що в малих економіках зміни проводити легше, як і забезпечити координованість дій і контроль фінансових потоків. В умовах, коли Україні не вдалось кардинально реформувати економіку, як це було у Польщі з її «шоковою терапією», на сьогодні для модернізації й розвитку української промисловості, залучення інвестицій, впровадження результатів наукових досліджень у виробництво, вважаємо необхідним посилити роль і відповідальність регіональної влади. Регіони України, як відомо, мають різний індустріальний потенціал, відповідно, саме обласні виконавчі органи влади мають насамперед співпрацювати з інвесторами, розробляти і презентувати інвестиційні проекти, налагоджувати взаємодію між підприємствами, закладами освіти, науковими установами, також формувати регіональні і міжрегіональні кластери. Водночас національну стратегію розвитку, правове поле, інституційне середовище, інвестиційний і бізнес-клімат формує держава.

Висновки. Реалізація промислової політики в Україні потребує непопулярної в розвинених країнах секторальної підтримки. Насамперед це стосується розвитку галузей, пов'язаних з інфраструктурою, а також тих, що потребують значних інвестицій для впровадження наукомістких технологій.

До пріоритетних сфер, які мають велику додану вартість, належать транспортне, аерокосмічне, енергетичне машинобудування, виробництво обладнання для альтернативної енергетики, у тому числі нові матеріали й накопичувачі енергії; виробництво озброєння, військової й спеціальної техніки; інформаційно-комунікаційні технології.

Отже, забезпечити в Україні економічне зростання може лише розвиток диверсифікованої та високотехнологічної промисловості, насамперед обробної. Деіндустріалізація, яка має місце в Україні останніми роками, гальмує вихід на траєкторію стабільного і тривалого зростання.

Сьогодні розвинені країни переживають етап реіндустріалізації, роблять ставку на розвиток високотехнологічних галузей промисловості. Україні слід врахувати, що жодна країна, яка зробила ставку на розвиток сільського господарства, не досягла успіху в економічному розвитку. Прогресивний зарубіжний досвід дозволяє виділити критерій позитивних зрушень збільшення частки технологічно складних виробництв продукції з високою доданою вартістю в структурі відтворення.

Список використаних джерел

1. Данилишин Б. М. Як Україні повернутися в клуб промислово розвинених країн. *Дзеркало тижня*. 1 грудня 2017 р. № 46.
2. Павлютс Д. Ми вважали, що криза – величезний шанс очистити управлінську систему. *Український тиждень*. 30.10-05.11.2015. № 43(415).
3. *Промисловість і промислова політика України 2013: актуальні тренди, виклики, можливості*: наук. аналіт. доповідь / О. І. Амоша, В. П. Вишневецький (заг. ред.), Л. О. Збаразська та ін.; Ін-т економіки промисловості НАН України. Донецьк. 2014. 200 с.
4. *Промисловість України – 2016: стан та перспективи розвитку*: наук.-аналіт. доп. / О. І. Амоша, І. П. Булеєв, А. І. Землянкін, Л. О. Збаразська, Ю. М. Харазішвілі та ін.; Ін-т економіки промисловості НАН України. Київ, 2017. 120 с.
5. Lichtblau K., Matthes J., Fritsch M., Bertenrath R., Grömling M., Busch B. Industry as a growth engine in the global economy. Final Report. *German Economic Institute*: Website. 28.01.2014. URL: <https://www.iwkoeln.de/studien/gutachten/beitrag/karl-lichtblau-juergen-matthes-manuel-fritsch-roman-bertenrath-michael-groemling-berthold-busch-industry-as-a-growth-engine-in-the-global-economy-142508.html>
6. Rodrik, D. *Premature deindustrialization*. Cambridge, 2015. 54 p. URL: https://drodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/premature_deindustrialization_revised2.pdf
7. Коваль О. На шляху до нової індустріалізації. *Дзеркало тижня*. 02.02.2018. № 4.
8. Гіршвельд А. Саліхова О. Ареопаг промислового ренесансу. *Лівий берег*. 15.05.2018.
9. Промисловість України: стат. зб 2007-2010 р. р) [ред. Л. П. Овденко]. Київ, 2011. 307 с.
10. Промисловість України: стат. зб 2011-2015 р. р) [ред. І. С. Петренко]. Київ. 2016. 382 с.
11. World Development Indicators: Structure of output 2010-2017. *The World Bank*: Website. URL: <http://wdi.worldbank.org/table/4.2>
12. Пасінович І. І., Сич О. А. Фінансові чинники активізації економічного зростання. *Zęszyty naukowe. Wspólczesne problemy zarządzania. Rynki finansowe i finance przedsiębiorstw*. 2013. Nr 1. S. 97-108.

References

1. Danylyshyn, B. M. (2017, Dec 1). Yak Ukrainyini povernutysya v klub promyslovo rozvynenykh krayin [How to return to the club of industrialized countries]. *Dzerkalo Tyzhnya – Mirror of the Week*, 46. [in Ukrainian].
2. Pavlyuts, D. (2015). My vvazhaly, shcho kryza – velycheznyy shans ochystyty upravlins'ku systemu [We thought that the crisis was a huge chance to clear the management system]. *Ukrayins'ky tyzhden' – Ukrainian Week*, 43(415). [in Ukrainian].
3. Vyshnevskyy, V. P. (Ed.), Amosha, O. I., & Zbarazska, L. O., et al. (2014). Promyslovist' i promyslova polityka Ukrayiny 2013: aktual'ni trendy, vyklyky, mozhlyvosti [Industry and industrial policy of Ukraine 2013: actual trends, challenges, opportunities]: Scientific and analytical report. Donetsk: Institute of Industrial Economics of NAS of Ukraine. [in Ukrainian].
4. Amosha, O. I. (Ed.), Buluyeyev, I. P., Zemlyankin, A. I., Zbarazska, L. O., & Kharazishvili, Yu. M., et al (2017). In Promyslovist' Ukrayiny – 2016: stan ta perspektyvy rozvytku [Industry of Ukraine – 2016: the state and prospects of development]: Scientific and analytical report. Kyiv: Institute of Industrial Economics of NAS of Ukraine. [in Ukrainian].
5. Lichtblau, K., Matthes, J., Fritsch, M., Bertenrath, R., Grömling M., & Busch, B. (2014, Jan 28). Industry as a growth engine in the global economy. Final Report. *German Economic Institute*: Website. Retrieved from <https://www.iwkoeln.de/studien/gutachten/beitrag/karl-lichtblau-juergen-matthes-manuel-fritsch-roman-bertenrath-michael-groemling-berthold-busch-industry-as-a-growth-engine-in-the-global-economy-142508.html>
6. Rodrik, D. (2015). *Premature deindustrialization*. Cambridge. Retrieved from https://drodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/premature_deindustrialization_revised2.pdf
7. Koval, O. (2018, Feb 2). Na shlyakhu do novoyi industrializatsiyi [On the way to a new industrialization]. *Dzerkalo tyzhnya – Mirror of the week*, 4. [in Ukrainian].
8. Hirshveld, A., & Salikhova, O. (2018, May 15). Areopah promyslovoho renesansu [Areopag of industrial renaissance]. *Livyy bereh – Left Bank*. [in Ukrainian].

9. Ovdenko, L. P. (Ed.) (2011). *Promyslovist' Ukrainy [Industry of Ukraine]*: Statistical publication of 2007-2010. Kyiv. [in Ukrainian].
10. Petrenko, I. S. (Ed.) (2016). *Promyslovist' Ukrainy [Industry of Ukraine]*: Statistical publication of 2011-2015. Kyiv. [in Ukrainian].
11. World Development Indicators: Structure of output 2010-2017 (2017). *The World Bank*: Website. Retrieved from <http://wdi.worldbank.org/table/4.2>
12. Pasinovich, I. R., & Sych, O. A. (2013). Finansovi chynnyky aktyvizatsiyi ekonomichnoho zrostantyia [Financial factors for boosting economic growth]. In *Zeszyty naukowe. Współczesne problemy zarządzania. Rynki finansowe i finance przedsiębiorstw [Science notebooks. Contemporary management problems. Financial markets and finance of enterprises]*: Vol. 1 (pp. 97-108). [in Ukrainian].

Pasinovich I. I., Sych O. A. Industrial policy as a driver of economic growth: experience of European Union member states for Ukraine.

The article analyzes the experience of reforming of industrial policy of the EU member states on the way to sustainable economic development. Based on the conducted analysis the priority areas of high added value in Ukraine are outlined: transport, aerospace, energy engineering, production of equipment for alternative energy, including new materials and energy storage devices; production of weapons, military and special equipment; information and communication technologies. The development of the diversified and high-tech industries, especially the processing industry, is the key to ensuring the economic growth in Ukraine. The de-industrialization in Ukraine in recent years has been slowing down the movement towards the stable and sustained growth. To estimate trends in the structure of Ukraine's GDP and their impact on economic growth, the taxonomic indicator of development level has been calculated. The units of the statistical aggregate (data from Germany, Poland and Ukraine) were mapped. The relative position of the state was determined as the distance from the statistical aggregate unit to the selected reference base (reference point). The smaller the value of the taxonomic indicator of development is, the closer the country is to the standard. The indicators of GDP, GDP growth rate and the share of industrial production belong to stimulants; the level of inflation and the share of agriculture in GDP - to disincentives. The corresponding calculations permit to draw the following conclusions: - Poland was the closest to the standard in 2000 (index 0.650), although Ukraine demonstrated at that time the highest growth rates and the biggest share of industry in GDP; - in 2017 the gap was increasing - Ukraine was inferior to both countries (with indicators 0.325 and 0.336), due to lower rates of economic growth and a decrease in the share of industrial production against the backdrop of inflationary phenomena. Ukraine should take into account that no country focused on agricultural development has succeeded in economic development. Progressive foreign experience can highlight the criterion of positive changes - an increase in the proportion of technologically complex productions with high added value in the structure of reproduction.

Keywords: economic growth, industrial policy, industrialization, deindustrialization, EU countries, taxonomic development index.

Пасінович Ірина Ігорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії факультету управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (email: iryna.pasinovich@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4899-7498>).

Pasinovich Iryna Ihorivna – Ph.D. (Econ.), Associate Professor of the Department of economic theory of the Faculty of Financial Management and Business of the Ivan Franko National University of Lviv.

Сич Ольга Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державних та місцевих фінансів факультету управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (email: olga.sych.lviv@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9322-8105>).

Sych Olha Anatoliyivna – Ph.D. (Econ.), Associate Professor of the Department of state and local finances of the Faculty of Financial Management and Business of the Ivan Franko National University of Lviv.

Надійшло 27.02.2019 р.